

FACTORI DE INFLUENȚĂ A NIVELULUI RESURSELOR FINANCIARE PUBLICE

Nadejda BERGHE, lect. univ., ASEM
e-mail: nadya.berg@gmail.com

JEL: H20, H22, H60

Sub aspect conceptual, prin resurse financiare publice se înțelege totalitatea mijloacelor bănești care se administrează de către autoritățile publice în scopul îndeplinirii funcțiilor și sarcinilor ce revin acestora, asigurând funcționarea structurilor organizatorice corespunzătoare (instituții publice centrale și locale, întreprinderi de stat etc.). Ele se caracterizează și prin aceea că aparțin de drept statului, respectiv autorităților publice și sunt utilizate pentru satisfacerea nevoilor de consum public. [1, p.164]

Cea mai mare parte a resurselor financiare publice o constituie **veniturile cu caracter fiscal**, al căror nivel este însă limitat și de cele mai multe ori insuficient. Este bine cunoscut faptul că încasările din impozite nu pot spori rapid. *Măsurile de creștere a nivelului resurselor fiscale* se bazează pe modificări ale sistemului fiscal, fie în ceea ce privește nivelul cotelor de impunere folosite, fie prin introducerea unor noi impozite. Introducerea unor astfel de măsuri, care trebuie să primească girul puterii legislative, nu se poate realiza rapid și ca urmare se apelează la alte categorii de resurse pentru a acoperi nevoia la un moment dat.

Nivelul resurselor financiare publice depinde, în primul rând, de mărimea cheltuielilor publice. Deciziile Guvernului cu privire la nivelul resurselor financiare publice sunt influențate și de unele condiții conjuncturale. Dacă cheltuielile publice cresc în limite rezonabile, atunci poate să nu apară necesitatea luării unor măsuri de apelare la noi surse publice sau de sporire a veniturilor fiscale.

Există și situații când sporirea resurselor publice nu este determinată de creșterea cheltuielilor, ci de alte scopuri cu caracter economic. Astfel dacă Guvernul duce o politică economică de reducere a consumului, el va lua măsuri de majorare a impozitelor.

Alți factori care pot crea posibilitatea acoperirii cererii de resurse, adică care pot influența creșterea resurselor financiare publice, pot fi:

a) *Factori economici*, care imprimă o anumită evoluție a produsului intern brut, ceea ce poate să determine sporirea veniturilor impozabile. Un buget care dispune de venituri suficiente, devine un mijloc eficient în asigurarea echilibrului general economic

Totodată, creșterea economică are ca efect **creșterea bazei de impozitare și respectiv sporirea veniturilor fiscale.**

b) *Factori monetari*, (dobândă, credit, masă monetară), care influențează resursele financiare prin stabilirea prețului. Creșterea dobânzii, de exemplu, atrage după sine creșterea prețurilor care accentuează fenomenele inflaționiste, iar acestea la rândul său determină creșterea salariilor și a profiturilor, și respectiv la **creșterea încasărilor fiscale.**

c) *Factori sociali*, care presupun redistribuirea resurselor în scopul asigurării nevoilor de educație, protecție și asigurări sociale, etc. Creșterea necesităților cu caracter social (mai mulți bani pentru educație, sănătate, cultură, protecție socială) atrage creșterea fiscalității (fără a duce la o evaziune fiscală în aceeași măsură pentru că cetățenii vor plăti mai multe impozite pentru a beneficia de aceste măsuri sociale) și, astfel, rezultă și *creșterea resurselor financiare publice.*

d) *Factori demografici*, care în anumite condiții, pot influența numărul populației active, deci și sporirea numărului contribuabililor, respectiv *creșterea încasărilor fiscale.*

e) *Factori politici*, care prin măsură de politică economică, socială sau financiară pe care le implică, pot avea ca efect sporirea producției și a veniturilor, creșterea contribuțiilor pentru asigurările sociale, sporirea fiscalității, presiuni asupra bugetului general consolidat, influențând, în același timp, *nivelul resurselor financiare publice.* [3, pag. 145; 4, pag. 342]

Este adevărat că metodele de mobilizare a resurselor bănești la dispoziția statului, precum și factorii care influențează nivelul acestora, diferă de la o țară la alta, dar principala categorie de resurse financiare publice o constituie totuși impozitele și taxele. Astfel, în perioadele de expansiune economică, randamentul impozitelor poate să crească fără a fi necesară sporirea cotelor de impunere sau instituirea unor noi impozite. La un venit impozabil mai mare, și venitul fiscal va fi respectiv mai mare. Pe de altă parte, în perioadele inflaționiste, veniturile fiscale cresc în mod automat. [2, pag. 61-62]

Bibliografie:

1. Filip, Gheorghe. Finanțe publice\Filip\ / Gheorghe Filip. - Iași : Junimea, 2002.-334 p.

2. Manole, Tatiana. Finanțele publice locale : rolul lor în consolidarea autonomiei financiare la nivelul unităților administrativ-teritoriale / T. Manole. - Chișinău : Epigraf, 2003.- 240 p.

3. Moșteanu, Tatiana. Finanțe publice: note de curs și aplicații pentru seminar/Tatiana Moșteanu (coord.) ; Emilia Câmpeanu, Alice Ileana Panaite, Andreea Stoian, - ed. a 2-a, rev. - București : Editura Universitară, 2005.- 360 p.

4. Văcărel, Iulian. Finanțe publice \\ Văcărel;2004\ / I. Văcărel (coord.), Gh. D. Bistriceanu, F. Bercea, - ed. a IV-a. - București : Editura Didactică și Pedagogică, 2004.- 667 p.